

Vi synes, at det forslag, der ligger her, er et meget stort skridt på vejen hen imod noget, der er det rigtige. Det viser sig også, når man læser det, at det er meget, meget komplicerede regler, der er. Det viser også noget om, hvor svært det er at få noget igennem på det her område, fordi der er mange, der skal høres. Det her er et af de bedre forsøg, og selv om man kan sige, at det har været lang tid undervejs, så kan man jo også se, når man læser loven, at det i hvert fald har været behandlet, men det er svært at få alle de lande med.

Det er også godt, at man får lavet en fond, for de ulykker, der kan ske her, kan jo godt gå hen og næsten ruinere et land. Hvis man f.eks. tager et land som Cypern: Går et af deres store tankskibe på 100.000 t hen og spilder al olien i Middelhavet eller et andet sted, vil det næsten betyde – hvis landet som sådant skulle betale – at de gik bankerot, simpelt hen.

Vi synes også, det er godt, at de nordiske lande på mange områder er blevet brugt ligesom skabelon til loven. Vi synes, det er godt, der er et samarbejde mellem de nordiske lande. Det håber vi meget der bliver i fremtiden, når vi skal snakke om fortidens synder.

Jeg er enig med hr. Poul Andersen i, at det med hensyn til bjærgelønnen er noget mærkeligt stadig væk at kunne læse, at man har noget, som vistnok stammer fra for flere hundrede år siden, nemlig at skibsføreren skal have så og så meget, når man går hen og bjærger – det dobbelte, tror jeg det er, af den højstlønnede om bord i skibet. Det er jo sådan, når man går hen og bjærger og prøver, om man kan gøre en indsats, at så er der jo altså tale om, at alle om bord i skibet kan gå hen og sætte livet på spil, og kaptajnens liv er selvfølgelig noget værd – det er der måske nogen der vil mene, det vil han sikkert selv mene – men ellers må man jo generelt sige, at et liv er lige meget værd, uanset hvem det tilhører.

Derfor vil vi da godt prøve at stille et forslag om, at man får lavet en mere, jeg skal nok lade være med at sige socialistisk, men en solidarisk bjærgeløn.

Men vi støtter forslaget.

Annette Just (FP):

Der er sagt mange pæne ting om det her forslag, og der er ingen tvivl om, at det er utrolig velgennemarbejdet. Jeg er glad for, at alle de forespørgsler, vi har haft her i Folketinget, rent faktisk også har mundet ud i, at der kommer et så seriøst stykke arbejde.

Så jeg kan kun sige, at Fremskridtspartiet vil arbejde til det yderste for at få det her hurtigt gennemført.

Bjørn Elmquist (RV):

Det er et forslag, der er så gennemsyret af sund fornuft, at det formentlig vil få hele Folketingets tilslutning. At indføre gulerodsprincippet på det her område lyder fornuftigt, og vi følger op i dansk lovgivning, hvad der er sket på det internationale område.

Så mit parti kan støtte forslaget.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg skal bidrage til den hurtige behandling ved at meddele, at Enhedslisten kan støtte forslaget.

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Jamen så kan jeg jo kun sige, at det er jeg meget glad for. Mange tak.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 122: Forslag til lov om ændring af lov om aktieselskaber og lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m.v. (Statslige aktieselskaber). Af erhvervsministeren (Mimi Jakobsen). (Fremsat 18/1 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Per Kaalund (S):

De senere år har staten oprettet et antal aktieselskaber til løsrning af driftsopgaver og anlægsopgaver. Flere af disse aktieselskaber er ret store og betydningsfulde, og det er derfor vigtigt, at befolkningens interesse for at kunne følge disse statslige aktieselskabers virke bliver imødekommet bedst muligt.

Socialdemokratiet kan derfor støtte det fremsatte lovforslag, hvorefter en række bestemmelser i aktieselskabsloven, årsregnskabsloven m.v., der gælder for børsnoterede aktieselskaber, også kommer til at gælde for statslige aktieselskaber, dvs. aktieselskaber, hvori staten har bestemmende indflydelse.

Vi kan også støtte, at visse børsretlige regler ifølge lovforslaget kommer til at gælde for de statslige aktieselskaber. Det bevirker, dels at der skal udarbejdes en finansieringsanalyse i tilknytning til årsregnskabet, dels at årsregnskabet efter anmodning kan sendes til pressen; hermed forbedres offentlighedens indseende med virksomheden betydeligt.

Vi har også noteret os, at den selvstændige offentlige virksomhed Post Danmark for hovedpartens vedkommende vil følge de foreslåede regler.

Med disse ord kan jeg på vegne af Socialdemokratiet anbefale det foreliggende lovforslag.

Peter Brixtofte (V):

Det er et godt lovforslag. Når man endelig har statslige aktieselskaber efter den definition, der er lagt frem, så bør de naturligvis have et regnskab, som er gennemskueligt, og som ligner den måde, man i øvrigt gør regnskaber op for private selskaber, også de børsnoterede. Det er godt for offentlighedens muligheder for at have indsigt i de statslige selskabers virksomhed. Det er også godt for konkurrerende virksomheders muligheder for at følge med i, hvad der foregår. Derfor kan vi bakke forslaget op.

Jeg kan ikke, selv når jeg læser det igennem, helt gennemskue, om man nu har lavet en fuld ligestilling, eller om der stadig væk mangler nogle områder, hvor der kan laves en ligestilling. Det vil vi meget gerne kigge på i udvalget.

Men det er klart et godt forslag, der går i den rigtige retning, så det bakker vi op.

Pernille Sams (KF):

Så kom det endelig, men det kunne jo heller ikke trækkes ret meget længere, må man jo så sige, efter at regeringen for mere end et år siden lovede os at komme med det her forslag. På baggrund af debatten om vores beslutningsforslag nr. B 37 er det nu endelig kommet på bordet.

Det takker vi for, for det er både rigtigt og naturligt at underlægge statslige selskaber samme forpligtelser, som private er underlagt.

I den forbindelse vil jeg uddybende spørge ministeren, om det nuværende lovforslag fuldt ud lever op til beslutningsforslag nr. B 37 fra sidste år. Er der tale om en fuldstændig sidestilling, eller er der elementer i det oprindelige beslutningsforslag, som ikke er blevet opfyldt i lovforslaget, og i så fald hvilke elementer?

Dernæst vil jeg gerne bede om en speciel kommentar til problematikken om også at kunne suspendere aktiekursen på et statsligt selskab samt sanktionsmulighederne over for offentlige selskaber, som ikke overholder lovgivningens regler. Det har været centrale elementer i debatten, at der også på disse to punkter herefter er ligestilling med private børsnoterede selskaber. Det fremgår nemlig ikke særlig tydeligt, hvis det er tilfældet.

Endelig vil jeg stille ministeren et tredje spørgsmål, og det er omkring revisionsforholdene i statslige selskaber, som jo ofte i praksis har givet stor anledning til tvivl. Er ministeren enig i, at det er tilfældet, og i, at der er et stort behov for at få klarhed omkring de revisionsmæssige forhold i de forskellige selskabsdanelser, hvori staten deltager? Og vil ministeren i så fald komme med et udspil på det område? Men vi er glade for, at der nu sker noget i sagen, og vi kan give vores tilsagn om en konstruktiv udvalgsbehandling.

Tommy Dinesen (SF):

Da mit partis ordfører, hr. Kjeld Rahbæk Møller, ikke kan være til stede, skal jeg her fremføre SF's holdning til forslaget.

Vi støtter forslaget, som det ligger, men det rejser så et andet problem, og det er, at når en statslig styrelse bliver omdannet til aktieselskab, glider det ud af bestemmelsen om en offentlighed i forvaltningen. Tidligere har man løst problemet for selskaberne, der via en særlig bestemmelse er omfattet af offentlighed i forvaltningen. Det samme må gælde for offentlige selskaber på andre områder. Deres forretningshemmeligheder skal de naturligvis kunne

beskytte, men det må ikke betyde, at der slet ingen offentlighed skal gælde.

Men som sagt: Vi støtter forslaget.

Annette Just (FP):

Da mit partis ordfører heller ikke kan være til stede, vil jeg ganske kort sige, at det selvfølgelig er et skridt i den rigtige retning. Men jeg kan love ministeren, at vi vil stille en hel del spørgsmål, fordi der faktisk er stor tvivl om, hvorvidt det nu kommer til at gælde alle offentlige virksomheder, bl.a. postvæsenet. Det er det ene spørgsmål, som jeg i hvert fald ved vil blive stillet.

Der vil også blive stillet en meget lang række spørgsmål om offentligheden, som SF også lige har været inde på, altså om det her kan siges at kunne betyde, at der vil komme fuld offentlig vished om, hvordan det kommer til at gå i alle de forskellige aktieselskaber.

Bjørn Elmquist (RV):

Der er brug for nogle klare linjer på dette område, og det udstikker det foreliggende lovforslag. Med de mange statslige aktieselskaber, som vi kan se vokse frem, og vi er jo næppe ved vejs ende foreløbig, er behovet stort.

Det, som SF var inde på det, interesserer os også i Det Radikale Venstre. Hvordan kan vi fastholde det princip om offentlighed i forvaltningen, som foreligger? Det kan selvfølgelig ikke overføres i enhver henseende til aktieselskaberne, og dette lovforslag åbner jo også for offentlighedens indseende med regnskaberne, ledelsessammensætning osv. Med hensyn til disse ting – ledelsen og årsregnskaberne – støtter vi til fulde, at man stiller samme krav, som man gør til de børsnoterede selskaber.

Det er også vigtigt, at årsregnskaberne bliver mere informative, og at pressens repræsentanter på offentlighedens vegne kan rekvirere eksemplarer og gennemgå dem.

Men vi føler stadig væk, at der er et spørgsmål, som vi bliver nødt til at fortsætte med at bore i, og det kan jeg høre at der er flere partier der er interesseret i. Hvordan sikrer vi os, at tendensen til at lægge stadig flere offentlige aktiviteter over i aktieselskaber ikke bliver en slags udhuling af offentlighedsprincippet?

Men samtidig må vi jo også erkende, at disse selskaber skal kunne operere på konkurrencevilkår, på markedsvilkår, og derfor kan vi ikke uden videre sige: Jamen o.k., så udvider vi forvaltningslovens principper med hensyn til offentlighed.

Så der bliver nogle flere ting at tage stilling til, ikke nødvendigvis før vi kan vedtage det her lovforslag, men på et eller andet senere tidspunkt i hvert fald.

Søren Søndergaard (EL):

Da Enhedslistens ordfører stadig væk hygger sig i Stavadudvalget, skal jeg meddele Enhedslistens holdning på det her område.

Vi er generelt enige i spørgsmålet om større åbenhed omkring årsregnskaberne. Vi er af den opfattelse, at de foreslåede bestemmelser på en række områder skal gælde på samme måde som for private aktieselskaber, i det omfang det ikke allerede er gældende, det vil sige uanset størrelse, og uanset om de pågældende er børsnoteret eller ej. Det drejer sig om områder som bestyrelsesformandens mulighed for at have andre hverv i selskabet, at der skal gives oplysning om bestyrelsesmedlemmers og direktørers andre ledelseshverv i andre selskaber og kravet om at tilsende årsregnskaber til pressen.

Derudover vil vi i udvalget rejse en diskussion om, hvordan de ansatte og deres repræsentanter kan sikres ekstra indsigt i statslige aktieselskabers regnskabsmæssige forhold.

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Lad mig starte med igen at takke for – synes jeg da – en generelt positiv holdning fra stort set alle partier til det her forslag.

Det er jo klart, at der i det er balancegange hele tiden. Jeg forstår så udmærket, at hovedparten af ordførerne også har rejst spørgsmålet om, i hvor høj grad det med ligestillingen gælder. Er der så en total ligestilling? Er der nu ting, hvor vi ikke har taget noget med, som gælder for private selskaber?

Det må jeg sige med det samme: Ja, det er der. Men det er der selvfølgelig også nogle grunde til. En hovedgrund kunne være – hvis jeg skal sige det generelt – at nogle regler i den øvrige lovgivning gælder for børsnoterede selskaber, altså ting, der skal handles på fondsbørsen. Men selvfølgelig bidrager jeg meget gerne til, at vi får belyst det fuldstændig under udvalgsbehandlingen. For balancen i det her er jo, at vi på den anden side set ikke ønsker at overregulere. Bestemmelser, der ikke er relevante, skal vi ikke have med. En bestemmelse om f.eks. en eller to revisorer, som i dag gælder for private, og som vi overvejer at fjerne, skal selvfølgelig heller ikke med her, medmindre den gælder for private.

Altså, vi skal hele tiden passe på, at det, der skal gælde, det skal gælde. Hele formålet med det – det kan jeg helt bekræfte over for hr. Peter Brixtofte og hr. Tommy Dinesen – er gennemsigtheden. Det er muligheden for at kunne følge bedre med i, hvad der foregår. Her har vi igen en balancegang. Som hr. Bjørn Elmquist var inde på, skal disse selskaber ud og agere forretningsmæssigt på konkurrencevilkår, så det er ikke alt – det er det heller ikke i de private selskaber – der kan komme frem.

Så hele tiden har vi balancegangen. Men jeg synes, det tegner til en god og spændende udvalgsbehandling. Jeg tror, vi skal tage disse afgrænsninger og forskelle i reglerne – også hvorfor der er disse forskelle – op til drøftelse i Erhvervsudvalget. Det glæder jeg mig i hvert fald til.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 123: Forslag til lov om ændring af lov om Klagenævnet for Udbud. (Udbud af bygge- og anlægsarbejder og indkøb i De Europæiske Fællesskaber).

Af erhvervsministeren (Mimi Jakobsen).
(Fremsat 18/1 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Poul Andersen (S):

Det foreliggende forslag til ændring af lov om Klagenævnet for Udbud er primært af teknisk karakter. Ved en ændring af loven i slutningen af 1992 blev Klagenævnets kompetence udvidet til også at omfatte forsyningsvirksomhed, og der indførtes nogle særbestemmelser vedrørende offshore-virksomhed. EU-Kommissionen har imidlertid efter et gennemsyn af loven påpeget, at loven har nogle huller, især i forbindelse med tilbudsgiverens rettigheder over for ordregiveren.

Det foreliggende lovforslag sigter imod at lukke disse huller, først og fremmest ved at klagesager inden for offshore-området overføres fra Klagenævnet til Sø- og Handelsretten, således at regelbrud på dette område altid vil kunne sanktioneres. Derudover indeholder forslaget – stadig på baggrund af anbefalinger fra Kommissionen – ændringer i reglerne for bevisførelse og bødesanktioner og indførelse af særlige forligs-procedurer, som Kommissionen selv administrerer.

I Socialdemokratiet finder vi, at den foreliggende tilretning af loven er fornuftig og nødvendig for, at den kan fungere på offshore-området. Jeg kan derfor på Socialdemokratiets vegne anbefale lovforslaget til positiv behandling.

Svend Erik Hovmand (V):

Også fra Venstres side opfatter vi dette forslag som et forslag af mere teknisk karakter, og jeg kan gøre det meget kort ved at sige, at vi i hovedtrækkene kan tilslutte os forslaget.

Niels Ahlmann-Ohlsen (KF):

Den konservative folketingsgruppe vil gerne tilslutte sig forslaget.

Kjeld Rahbæk Møller (SF):

Vi er også positive. Det fremgår, at EU-Kommissionen har klaget over, at der er huller i den måde, vi behandler klagesager på i forbindelse med udbud, og når vi brokker os, når andre overtræder reglerne, skal vi selvfølgelig selv passe på at overholde dem.

Jeg har kun ét spørgsmål. Det er det sædvanlige spørgsmål i forbindelse med udbud. Kan man stille krav i forbindelse med miljø og lignende? Og vil dette forslag på nogen måde begrænse mulighederne for at stille sådanne krav?